

# H A Z A I - H Í R A D Ó

Szombaton, Mártzius' 22-dikén, 1 8 2 8.

Portugallia — Spanyolország — Nagybritannia — Frantziaország — Bur-  
kúország — Muszkaország — Törökország — Külömbfélék

## Portugallia

A' Loulé Marquis' 's felesége' és gyermeke' elítázása, Gibráltárba vagy Falmouthba — mert a' hajót a' két hely között szabad választással alkudta — febr. 3-adián esett-meg, egy Venus nevezetű shooneren, melyet 180 font sterling-be alkudott. Az egész dolog' környületes leírása másszorraló: de az az egy, bizonyos, hogy annak leírása' olvasását, ritka szív és szem allaná-ki szárazon. Ez a' gyönyörű 24 esztendő ifjú ember, magát férfijason elszánt meg-iffabb feleségével együtt, gyenge tsetsemőjével, dajkájával, ennek a' férjével és 3 gyermekével, 10 tselédjével, neki indul, az erőszakos, de törvényes halál előtt, a' nagy oceanusnak, egy könnyű és alkalmatlan hajón, a' mejjébe érkezett roburet aes triplex' ösztönözése' segedelmével, — Falmouthba, a' hova már, utóbbi tudósítások szerint, meg is érkezett.

## Spanyolország

Mádrid, febr. 14. — A' Király új kereskedő Törvényszéket állított itt fel; egy Biztosság pedig egy efféle Törvénykönyv' készítésén dolgozik, mely az egész nemzetre szóllana; nem látván azt által, hogy még, politikai polgári Törvénykönyvek sints, mely nélkül amaz tökéletlen. — Barcelonai tudósítások szerint, az amnestia' kibotsátása-felől, minden reménység elenyészett. — Egy törvényes nyomozásban, kitapogatták és

megbizonyították, hogy Guarini Marquis (kit már régolta, a' paraguay-i Dictator, Dr. Francia, Spanyolországba küldött volt, egy politica dilemmával, Paraguay' által-adása eránt) se nem Marquis, se a' levelei nem igazak, melyeket a' paraguay-i országglószéktől hozott volna.

Barcelona, febr. 15. — Hiteles jelentés érkezett ide tegnap, hogy Carnicernek, a' ki Gironnát ostromlotta volt, és nov. 21-edikén Tarragonában kivégezték, egy öttse, 500-ad-magával, Figueras és Girona' vidéken, egyszerre ismét elő-állott. Határszéli Tisztsegek is jelentik, hogy a' híres Caragol Frantziaországból ismét által jött Spanyolországba, és sok tsoportot vezérel, kik az olti hegyen mutatták magokat. Az országglószék sem alszik, Tortosába 4000, Gironába 2000 embert küldött.

Mádrid, febr. 18. — Most már a' Király, a' nélkül hogy mással értekezett volna, készített egy elmerajzot (planumot) egy amnestiára; melyet most harmad-napja, a' Státustanátsnak és Hanez de Leira Titoknoknak által-küldöttek. Hozzá fogtak már az árólvaló értekezéshez. Ismét sok embert fogtak-be Barcelonában, Tarragonában és Vichben: naponként nevedik a' zúgás Katalóniában. — Carragol, eggyik híres betyárvezér, a' cornellanai hértzeken tekereg. Beszéllik, hogy Bosoms-ot kivégezték volna: de a' barcelonai legújabb leve-

lek, jelentik, hogy a' Király, igen fontos felfedezéseinek-fogva, megkegyelmezett neki; az első igaz.

### Nagybritannia

A' febr. 15-ödieki Courierban, ilyen vezetékek alatt: Ejjeli 2 órakor, e' van: Kárt tetta' mi' tőkénknek (stock, fond, obligatio) a' Porta' manifestuma; leszállott az 84-ről, 82 3/4-re: de egy más hírre, hogy a' manifestum költemény, ismét felhagott. Pétervárról érkezett hivatali levelek, nem hoztak olyan környületes tudósításokat, mint a' párisiak és bétsiek. Úgy láttuk, hogy a' dolog nem soká marad kétségsben, és a' Közönség, már egynehány napja, várja a' kimenetelt. Febr. 23-adián, hírré-adtuk a' Porta' politikájának elindult változását; 24-edikén azt mondók, hogy a' háború vagy béke, csak ötölle függene; vasárnap azt jegyeztük-meg, hogy a' béke' fenn-tartásához már csak igen gyenge reménységük van. Most, a' Porta' egész nyilatkozását adjuk-elő. Ebben a' manifestumhan, nints többé semmi kétség, semmi mérséklet; az alkudozásnak nints már semmi helye. Olyan nyelven beszél az, mellyet tsalhatatlanul megérthetni; bizodalmatlanságot lehell az, 's az eggyesült Hatalmaknak hadat izen. Muszkaországgal, mint várni lehetett, legtsúfabbúl bának. Anglia és Frantziaország engedtek a' Muszka' akarattjának. A' navarinoi ütközet úgy említik abban, mint hadnyilatkoztatást. A' mi Görögország' függetlenségét illeti, a' manifestum azt mondja, hogy semmi törvény, semmi ok'sat, nem nyújt neki igazságot. Megvallja a' Porta, hogy csak azért mutatta türelmét, hogy időt nyerjen 'sat. A' Porta' dolga, érdemnek számlálni azt, hogy minket megszédített. Ez, egy nyomorult diadalom, mellyet alkalmasint, mihelyt fegyverhez nyúl, megbánhat. A' mi' szán-

dékunk, indító-okaink világosan elő-adattak, úgymint, egy nemzet' megszabadítása békjőiből, rablántzainak elszagatása. Nem újj dolog ez a' mi' országunknak; tsak diadalmunk' scenája, di-tosségünk' nézőtérje változott. Görögország, mely nekünk legelől adott letz-két a' szabadságban, láthatta, hogy mi' azt, nem híjjában nyertük-meg. Az ő' halhatatlan históriáinak (annalium) tanulása tett minket szabaddá, és Anglia' szabadsága lefizeti adósságát, midőn Görögországnak ugyanazon megbetsülhetetlen szolgálatot teszi.

Azomhan nem kell gondolni, hogy a' háborúra kényszerítettetésünkbe gyönyörködnénk. A' háború elérkezett; de mi, nem vártuk azt, nem is kívántuk. Hogy békében maradjunk, nem függött többé tőlünk. Nem mi határoztuk-meg ezt a' dolgot. Meggyőztetvén arról, hogy nem okoztuk a' háborút, miénk marad a' lelki tsendesség, hogy a' tárgy, a' mellyert hadakozni kell, betsület-szerető indító-okokkal, nints egybe-kötte, Nem szándékozunk mi nagyobbodásra. Sem valami bírtok-határszélt kiszabni, sem kereskedési dolgot rendbeszedni; hanem, a' feltételünk — embereknek, millióknak — a' szabadságát és szerentséjét vissza ajándékozni, mellyektől azokat százesztendők-től-fogva megfosztották.

Huskiison Úr, Telepek' (Coloniák') Ministerének hatalmas, mérséklett és férhjas mentsége, Wellington Hg-nek azon vádja, sőt meghazudtolása ellen, mintha amaz, a' liverpooli választó Gyűlésben azt mondotta volna, hogy neki amaz kezességet ígért volna arról, hogy az újj Ministerium a' Canning' politikáját fogná követni, itt következik, a' mentséget megelőző dühös rágalmazásokkal egygyütt, mellyet a' Courier febr. 16-odikáról, így ad-elő: "A' kívánt megvi-

lágosítás megesett; a' nyomozódás, melynek a' Telepek' Titoknokját (Huskißon Urat) gyalázattal kelle fedezni, elkezdődött. "Nem akarta, nem tudta magát menteni" — így hertzehurtzálták őtet a' Zoilusok — "nem mert ő a' következéssel szembeszállani", jónak tartotta "gyalázatos és asszonyos hallgatáshoz, kéntelenítettve foljamodni." Semmi szemrehányó szót, a' kissebbítésnek vagy gyaláznak semmi kifejezését nem tartották elegendőnek a' Huskißon Úr' magaviselete' megbéjjegezésére. És, jól meg kell jegyezni, Huskißon urat, nem hallgatták volt még ki. Mi! egy olyan emberre halgatni, míg még meg nem ítéltetett! — neki, megengedni, maga' mentiségére szölli! — neki, módot mutatni a' vád' megtáfolására, és tanúkat hívni az ő' javára! Régi, elpodvásodott (rothadt), régen kitsépelgetett ánglus principiumok! egészen méltatlan a' mai jobbitók' (reformatörök'), liberalis maxi máihoz (gyökerértelméihez), vagy a' mai megvilágosodás' lépéseihez. Mi, tsak egy napi időt kértünk. Kértük vádlóit, győzteseknek — meg elebb, ha valjon igazán akar — é hallgatni, minekelőtte hallgatását témának és a' szemre-hányás tárgyának tennék. Sürgettük, hogy illő volna a' dologról nemes szívvel értekezni, mindenik részt meghallgatni. Nem, nem. A' dolog igen is világos — a' gonosz tett (crimen) országszerte tudva van — a' vétkes maga ítélte-meg magát, és nem maradt egyéb hátra, az örök gyalázat' és szégyen' sentenciáját rája kimondani! — 'S mi lett a' dolog vége? — (Szép a' nemes magamérséklés; de az itt következő tsigavérűség, tsak Ánglusokhoz illik; kik közzül, a' Canning-formákat ki kell venni). Normanby Lord (a' Huskißon urat feleletre idéző) megtette experimentumát. Huskißon Urat meghall-

gatták, és vádlóit örök hallgatásba tette — megmutatta, bizonyította, hogy ő, midőn Garantiáról szóllott, semmit egyebet nem értett azon, azon kezesség-nél, melyet azon férfijak' caractere ígér, kik a' Hivatalban állanak. Azomban, ez a' győzödelmes védelem és felszabadítás, nem tsak a' Huskißon úr' állításán fekszik. Mellette van neki, az ő' legmeghatározottabb liverpooli ellenkezőjének tanúbizonytsága, egy Papé, a' ki mellette állott, és az ő' beszédét, ugyan bizony figyelemmel hallgatta, mert szándéka a' volt, hogy azt commentálja (magyarázva rostálgassa). Tisztelendő Shepherd úr, az itt következő tanúbizonytságot adja Huskißon úrhoz igazított egy írásában: "Midőn az úr Garantiáról szóllott, azt mondotta, hogy az úr' garantiája a' Kabinét' szerkeztetésében (compositiojában) fekszik, és Dudley Lord', Charles Grant úr' felvevéseiben a' Ministeriumba, és még egy személynében, ki nem jut eszembe. Seméltyes garantiáról, melyet Wellington Hgztől megkívánt volna, és ez azt megígérte volna, az úr egy szót-sem szóllott." Minthogy ez a' dolog így végződött-el, és Huskißon Úr egészen ártatlannak ítéltetett; nem akarunk több szót vesztegetni, és még a' Ministerium-változás' okait is feszegetni. Haggyuk az elmúlt időnek azokat, hadd temetődjenek-el, a' mennyiben mirajtunk áll, az elmúlандóságok közibe. Nem lehet azokat egyéb szándékkal újra felbizgatni; hanem-ha az indúlatoskodásnak táplálatot szerezni, 's a' visszavonás' magyát széjjel szórni, kívánja valaki a' Ministeriumban. Nézzünk bizodalommal előre, úgy-láztik, állandó lessz ez a' Kabinét (?).

Fébr. 22-dikén, Dudley Lord, minnekutánna Wellington Hgzzel jó-ideig beszélgetett volna, össze-ült a' muszka

Követ Lieven Hzzgel, és a' frantzia Követhelytartóval (Chargé d' affaire) tanácskozás-végett. Általjában nagy mozgás volt a' Ministerek között. — A' Courier egy igen megnyugosztaló, szíves kifejezésekkel írt írásról beszéll, melylyet Miklós Tsászár a' keleti dolgokról az ánglus Királynak küldött volna.

#### Frantziaország

A' Követek' Kamarájában, fébr. 28- adikán, kizózatolták a' másik két Al-Elölülőt is, és a' szózat Berbis és Bertin de Vaux Urakra esett. Kiválasztották a' 4 Titoknokot is. Akkor Rallier de Fougères öregség-Elölülő Úr, a' Kamarát késznek mondotta; és azon pillantattól fogva, által akarta adni az Elölülőséget az állandó Elölülőnek: de ez nem volt jelen, és szeretné, hogy a' hólnapi ülésig ne ülne elől. Másnap' szabad ülés volt, a' Quaesturához választandó 6 Candidatusra-nézve; s úgy osztán hivatali gyűlés, az Adresse eránt kinevezendő Biztosság' össze-állítása.

Ugyanaz a' többség, mely az Elölülőségre az 5 Candidatusokat kinevezte; ma, az első szózatolásnál a' 4 Titoknokot is egy akarattal választotta. Az által, ismét meg van a' Quotidienne és a' Gazette tárfolva, mellyek újj szakadásokról beszéltek.

A' Gazette de Fr. mintha tudná, hogy a' Stratford-Canning Úr' nem gondolt vissza-menetele Londonba, tsak vizsás értelemből esett volna. A' Státus' küldöttje, a' ki neki azt a' parantsolatot vitte, hogy Corfuban maradjon, éppen akkor indult-el Anconából, mikor Str.-Canning Úr, ott a' földre kilépett. Hihető tehát, hogy ez, kevés ideig marad Angliában, s vissza siet Kollegáihoz,—vagy, más ő-hellyette.

Az első liniahajót, mely Brestben fog építtetni, Navarin-nak akarják ke-

resztelni. A' másodikat, lehetne Rigny-nek, Angliában Codrington-nak, Cronstadtban Heyden-nek.

Páris, fébr. 27. — Az alsó Kamarában, beszédet tartott az ideigvaló Elölülő, melyben az eránta mutatott türeelmet megköszönte, s a' Kamarának, jöendő szép reménysége eránt, szerentsét kíván; ditsóiti a' Monarchát, ki a' királyiszek' igazi erejét, az isteni segedelem mellett, a' törvények' megtartásában helyhezsetti; és a' Kamarának, Kollégája' személljében, egy olyan Elölülőt adott, ki mindenek előtt betses, és oly' megkülömböztetett betsületes foglalatosságok' gondviseléséhez, oly' előkelő gradusban bír az ahhoz illő tulajdonságokkal. A' Kamara egynehányszor helybe-hagygya az elbútszó Elölülő' szolgálatját. — Felmegyen ére Royer-Collard Úr a' beszéllőszékbe, s így beszél: "Uraim! A' ti' szózatotok és Öfge' választása által azon Hivatalra hívatván, melybe ezennel lépek, ha szabad volna nekem tsak magamra tekintenem erőtlenségeimet és híjjános tehetségemet, minden gondolkodás nélkül leráznék nyakamról oly' nagy fontosságu foglalatosságokat. — Talán egész életemnek meggyőzhetetlen szokásai is eltar óztatnának engem' attól. Elveszteném azon padok' szabadságát, a' hol én oly' sokat ültem; azon beszéllőszékét, melyben néha fontos haszonérdeklések' elő-fordultával, szózatomat közönségessé tettem. Hanem, rajtam uralkodó kötelességek repesnek előttem, mellyekhez engem' a' háladatosság lantzol. Ezeknek szentelem magamat, és törekedem, erőmhöz-képp, az előmbe adott feltételt beteljesíteni. Ahhoz érzem magamat, legalább az igasságszeretettel, a' vélekedések' és külömböző haszonérdeklések' egygyetlenegy egyformásító eszközével felövedezve lenni. Azon fundá-

lom én követelésemet a' ti' bizodalma-  
tok eránt. Szükségem van nekem ára,  
Uraim, és igyekezem azt megérdemel-  
ni. Most mar a' Kamara rendbe van  
szedve. A' rendtartás szerént, tudokra  
kell ezt most adni a' Kiralynak és a'  
Pairkamarának.—Van szereutsém Ura-  
ságtoknak javallani az öreg Elölülő Úr-  
nak, és az ideigvaló Hivatalnak, a' Ka-  
mara' köszönetét szózatolni (úgy, úgy!)  
Bekell azt írni a' Protocollba.

Ekkor kezdődött osztán el a' napi  
rend (l' ordre de jour), a' Quaestor-  
kandidáláson; melynél ezen első nap',  
tsak egy, azaz, Lainé de Villeveque Úr  
nyert teljes szózatot (187-et) mely most  
176 vólt. Felolvasták még egynehány, több  
helyen választottak' optióit is. Azonnap  
javallatok ezek vóltak: A' Ministerek-  
től elvenni azt a' hatalmat, hogy a' Cen-  
surát ismét behozhassák (Benj. Constant);  
A' mártius' 17-edikei törvény' 4-edik  
Tzikkelle' vissza húzását (1827), mely a'  
facultativa Censurát illeti (Dupin, az idő-  
sebb); A' Journal-Commissio' eltörlését  
(Hyde de Neuville)'sat.

A' Courrier fr. azt mondja: "Royer-  
Collard Úr, mártz. 1. napján, el  
fogja foglalni a' Követek' Kamarája' El-  
ölülőjét illető palotát, a' Vendome-pia-  
tzon, az Igasságministerium mellett, és  
2-odikán fogad-el legelébb, látogatókat.  
Ez a' palota úgy van felékesítve házi-  
bútorokkal, mint nagy Státushatalom'  
Fejéhez illik. Esztendei bére 100,000 fr.  
— Egy telegraphi hivatali tudósítás Tou-  
lonból, fébr. 26-odikáról, jelenti a' Ten-  
geri-Ministernek, hogy a' Lancier brigg,  
mely Drovetti Urat Alexandriába vitte,  
vissza érkezvén, azt beszéli, hogy a' Ba-  
sa rendkívül örült a' frantzia Gen. Kon-  
sul' oda-érkezésének, és erősítette to-  
vábbi barátságát Frantziaországhoz. —  
Hire van annak is, hogy a' Ministerium

12,000 emberből álló linia-katonaság' ha-  
jóra-szállítását rendelte: de ezt, a' Ga-  
zette, nem hiszi.

A' Courrier français szerént,  
Str.-Canning Úr, párisbeli rövid tartó-  
zkodása alatt, azt beszélte volna, hogy a'  
Sultán, a' navarinói ütközet' hallására, el-  
ső mérgében, azt parantsolta volna, —  
3 borsákot készen tartanának, hogy a-  
zokban a' 3 Hatalom' Köveit a' Bos-  
phorusba vessék. Tsak a' Mufti, a' Reis-  
Esfendi, az Ulemák' és a' Díván' eggye-  
sített esedezései, kik a' Sultán' lábaihoz  
borúltak, tartóztatták volna meg ötet  
szándékától. — Ílyen hazugságokat köl-  
teni, nagyon illik Párishoz.

Páris, fébr. 27.— A' mi' napi his-  
tóriánk újj haszonérdekléseket szűl. Még,  
most eshetik az meg, hogy a' Royer-  
Collard Úr' kineveztetése az alsó Ház'  
Elölülőjévé, szabaddá teheti a' Képvisel-  
ők' Kamarája' értekezéseit. Még, most  
lessz a' képviselet-systema' jelentése tisz-  
ta, s annak, egy még nem vesztegetett,  
monarchai principiumra-hatása lehetsé-  
ges. Royer-Collard Úr, az ő közvetleni  
kontractusa által a' királyiszékkal és  
Familiával, a' nélkül hogy kényszerített-  
nék Ministerek vagy Udvariak által  
bemutatattani, már most legelősször vi-  
szi oda a' dolgot, hogy a' nemzetnek  
vóltaképpen van szabad bemenetele a'  
a' Státus' Első Fejéhez. Az elébbi mi-  
nisteri systema, még Ravez Úrnak is le-  
hetetlenné tette, hogy szószóllója legyen  
a' Kamarának a' Kiralynál, tsaknem e-  
gyedül a' Villelismus' szószóllója vólt ő.  
Royer-Collard Úr, királyista, szoross  
értelemben pedig, konstitutziós, mint,  
egy időben Camille Jordan, ki a' kirá-  
lyismus és a' konstitutziós monarchis-  
mus' elme képe (idealissa) vólt. Royer-  
Collard egy tsdállatos jelenet a' minden-  
nel-köz romlottság' ezen napjaiban, töké-

letes antipodja (talpal-ellenben álló, éppen ellenkező értelműje) annak, a' mi le-  
bukott; tsak nem-azt mondhatni, a' kép-  
viseletü systema' lelke azon ezerek köz-  
zül választotta ötet, kik a' haza' szüksé-  
geit érzik, és egyenesen ő-benneállítot-  
ta a' jobbikat, tisztábbat a' megveszte-  
gethetlent, a' bőltset, a' többinek esz-  
méltetésére. Foy (Gen.)-olta, ő az első  
parlementi Beszélője Frantziaországnak.  
Ő bír a' két Kamara' minden betsüle-  
tes férfinak határtalan bizodalmával.  
Az ő' politikai magaviseletével nyerte ő  
ezt, nem hízelkedések által a' pártosok-  
nál, mert ő egyikkhez-se tartozik. Min-  
dég, egész innepi jelenet volt az, mikor  
ő az utóbbi esztendőben a' beszélőszék-  
be fellépett; minden ember tisztelettel  
halgatott, nem hagyott ő meggyőződés-  
nélkül, még ellenkezői közül is, senkit.  
A' Ministerium' Ex-Elölülőjének és a'  
Kamara' ugyanolyan emberének, min-  
dég, minden hatalmának volt dolga, az ő  
általa benyomott behatást ismét kitorúl-  
ni. Ha a' Charta' és politikai erkölts' gyö-  
kértelmeire vissza vezető útát, még  
megta'álhatni nem késő, valósággal ő-  
alatta eshetik-meg ez a' dolog.

A' keleti dolgokra-nézve, itt min-  
den zavarban van. A' 5 szövetséges  
Hatalom' Követeinek itt vagy ott létek-  
ből, már is következéseket húzni, va-  
lódi hebehurgyaságot árul-el. Ki kíván-  
ja azt, hogy oly' nagy háromszegletű tá-  
volságon, mint Corfu, Pétervár és (Pá-  
ris) London, egy-két Hét alatt lehessen  
valamit, oly' szörnyű nagy dolgot, rend-  
be-szedni? A' mi' országglószékünk meg-  
nyeri legalább azt, hogy neki az archi-  
pelagusí földi háborúhoz nem szükség'  
készlülni: mert a' Spanyol várakbeli vé-  
dek, szomszédtságban készen állanak. El-  
lenben, minden frantziaországi hadi ki-  
kötőben nagyon készlünek. — Marseille-

ből nagyon panaszkodnak a' kereske-  
dés' tsökkenésén, a' Barátok' és Apátzák'  
szüntelen nevededő szaporodásán. Úgy  
láttzik, déli Frantziaországban, a' Páris-  
ban megesett felfordulás' következése el-  
len szándékoznak dolgozni; mert Lyon-  
ból is igen tüzessen írának az ellen. — A'  
Fekete Kabinét (leveleket feltördelő Hí-  
vatal) ellen egy Kérelem fog elő-fordúl-  
az alsó Házban.

A' tudományok' Akadémiájában, is-  
mét nyújtott Jomard úr egy kis remény-  
séget, hogy Clapperton és Laing  
urak még életben vannak. Codrington  
Adm. igen buzgó kifejezésekkel ajánlot-  
ta az ő' sorsokat a' Tripoli Dey-nek.

#### Burkusország

A' világ' nagy történeteinek követ-  
kezésében, a' burkus Kabinét, mint-ha  
tudtunkra adná, hogy az, az idő' szük-  
ségét, és különböző nemzetek' politikai  
nagy dolgait meg tudja ítélni, hogy az,  
a' politikát azokkal meg tudja egyyez-  
tetni, és szereti mindenek' bizodalmát  
megnyerni. Mindég is megállapodás' hely-  
lye volt az, a' mi' háborgó időnk' sza-  
kasszaiban a' jót-akará értelmeknek, az  
igasságos dolgokra-nézve; és, egy euró-  
pai feltételnek se kellene annak híre nél-  
kül megesni (sokkal rá-bizhatóbb lessz,  
ha ezeket a' maradék, a' jövőndő His-  
tóriáktól tudakozza meg). Ambár a' Ke-  
let' környületei nem éppen illetik a' bur-  
kus birodalmat; még is a' legnagyobb  
figyelemmel volt ára a' burkus Kabinét,  
és semmit-sem mulatott-el az ottani tse-  
desség' helyre állítására. Minthogy pe-  
dig most a' Porta' hibás értelmei, ő-ma-  
ga és a' közbenjáró Hatalmak között ál-  
ló izetlenség' elhárításának a' legnagyobb  
akadályokat vetette ellene, és Európa'  
többi részét veszedelemmel fenyegeti;  
úgy láttzik, hogy a' burkus Kabinét, ám-  
bár ekkorig minden lépése híjjában volt,

a' Portát, saját állapotja-felől meg akarja világosítani — tentat ethiopem lavare. E' végre ment Canitz Báró Öbester, a' Wilhelm Printz' Adjutánsa nagy sietséggel, Bétsen által, Konst.poljba, a' Portával megértetni, hogy a' burkus Kabinétnek nagyon szíven fekszik, a' békesség' fenn-tartása, és hogy a' többi Hatalom' kívánsága is ez, 's tsak a' Portától függ a' háborút eltávoztatni.

#### Muszkaoország

Odessa, febr. 12. — Nagy kívánsággal várják itt Pétervárról a' legelső tudósításokat, a' hol már tudva kell lenni, nem tsak a' Porta' újj rendelkezéseinek, melyek főképpen a' mi' kereskedésünk ellen vannak tzélozva, hanem a' Nagyúr' felidézésének is az egész Muselman-sághoz. Itt, tsaknem minden ember azt hiszi, hogy a' mi' hadseregünk mahólnap előfelé lépeget, melynél szerentsé- sebb lépegetés, Odessára-nézve, nem lehetne: mert ha, így marad a' dolog, tsak egynehány hónapig is, a' legnagyobb megbukásokat fogja maga után húzni. Adott is már be a' Kereskedőség ez eránt egy Kérőlevelet Öfgének, hogy a' Porta' rendszabásai ellen, kivált a' Bosphorust illetve, segedelemmel lenni méltóztatna. — A' Kiewbe igazítottatott Gárda, parantsolatot vett a' Bessarabiába-menetelre. Ha ez igaz; jele, hogy a' Tsászár a' hadseregekhez fog jönni, és hogy nagy történetek' estéjén vagyunk. A' konst.polji szerentsétlen keresztények' részére, kik mostanában, a' hitvallás-gyűlölség' áldozattjai lettek, gyűjteményt kezdtek itt el.

A' határszélről, febr. 15. — Az anglus Kabinétnek, akarmilyen hajlandóság uralkodjon is abban, nem lehet nem tudni, hogy politikája' menetelének kéttsége a' Hatalmaknak egymás között- való szerkeztetésekre igen nagy kárral

munkálódik; hogy ellenbe, hatalmában áll neki, veszedelmes szövvényeket elkerülve, a' jó egygetértést megerősítve fenn-tartani; mely ekkorig, a' legnehezebb környületeknél tündöklött, és a' kidolgozott rendszabások' be-eljesítése által soha se fog megzavarodni. Nem kellene tehát portyázni (húzni-halogatni) meghatározását egyenesen kimondani, hogy bizodalommal ditsekedhessen, melylyet tsupán-tsak nyílt-szívűség által lehet megnyerni, és a' melyben a' legrábízhatóbb kezessége fekszik a' köznyugodalomnak. Ha az anglus Kabinét' értelme szerént, az európai politicába semmi vissza-vonás nem elegyedik, és megbizonyosodnak azok a' saját hasznot nem hajhászó értelmek, melyen ama' nagy egyesület' egész épülete fekszik, úgy, nem múlik ugyan el semmi eszköz, a' kidolgozott tzel' elérésére, hadi rendszabások nélkül, és Görögország' békeszerzése' kieszközlésére; hanem, még akkor is, ha minden diplomatikai próbatételek' teljes megtételek után, a' Porta' saját állása' megvilágosítására, katonai eszközkhöz kellene nyúlni, ezeknek nem kellene a' békeszerzés' lineájától eltávozni. A' Portának, alig képzelhető mértékben meg kellene vakulni, és magát a' legkegyetlenebb sorsnak ki akarni tenni, ha megvetvén minden jó-módu javallatokat, és a' magára húzott megjobbító rendszabások' ellenére is, a' szabad viaskodás' nagy játékát, földön-vízen háborút akarna folytatni. Nem tsak a' londoni Kötéshez állott nagy Hatalmakat idézné az fel, ezen esetben, maga ellen; hanem a' részre-nem-hajló Hatalmakat is ára kényszerítené, hogy magavi-seletét hibául tulajdonítsák, és a' közjóért, szóba hozzák. Ha a' mostani szerkezetek' megháborodásától semmit-sem tartanak a' Hatalmak; úgy, a' Porta' kö-

telessége, ezen jó egygyetértésnek hasznát-venni, 's azt a maga' hasznára fordítani: mert, keservesen megtsalhattja magát, ha a' Hatalmak' utolsó próbatételeiket vissza-vetvén, az okosság' szavára, azon reménység alatt nem fogna halgatni, hogy idő-váratatva, és a' Kabinétok' hasznán-tzivakodás által, versen-gének, és szakadás esne közöttök. A' Porta, ha mostani politikája mellett maradna, könnyen veszedelmeztethetné létét, mihelyt a' nemzetiség' és hit' érzése, melyet népei között gyűlölséggel igyekezik felélesztetni, a' keresztény népeknél felébred. E' pedig megesik, mihelyt ő a' Kötések' szentségére teszi kezét, és más nemzetek' kezeskedése' eltörlésére, szabadságot álmodoz magának.

Odessa, febr. 12. — Már, rég-óta nem hallunk itt, semmi egyenes tudósítást Persiából; mely mostanában, mikor az ottani dolgok-felől oly' sok hírt terjesztenek-el Moskauból, mellyek a' béke-alkudozásra nem igen kedvezők, feltétebb fontosok lehetnének. Ugyanis, Moskauban az a' hír forog, hogy Abbás-Mirza ugyan, útban van Petervárfelé; de koránt-sem úgy állott-elő, mint a' Sah' telyeshatalmu Bíztoza, hanem, menedék helyet akar ott magának keresni, hogy magát, Urának ötet fenyegető üldözései ellen, ki ötet árulással vádolja, bátorságba tehesse. Azt is beszéllik, a' Sah' minden seregét egyesítette volna az unokájáéval, 's ára készül, hogy a' táborozást újra kezdje. Ezek a' hírek, mellyeknek még sok szükségjek van a' megvalóságosodásra, ha igazak volnának, kétségkívül alkalmasok volnának a' Portávalvaló zavart, még jobban megzavarni, minthogy a' Divánt, a' maga' gyáva vélekedéseiben, hogy a' Hatalmaknak meg tudna állani, még inkább megerősítené.

## Törökország

Béts, febr. 28. — Ezen hónap' 5-ödikei konst.polji tudósítások szerint, félbe-hagya volna a' Porta a' kath. Örmények' üldözését, 's a' Pátriarcha' magaviseletét rosszá hagyta. — Str.-Caning Ur, hivatali leveleket talált volna Anconában, melyre ő Londonba utazott. E' még, legigazabb lehet: de hogy helylyette Strangford Lord menne Corfuba; ez, talán csak szóbeszéd. — Fábvier Öbester kénytelenítetett volna a' Scioi vár' ostromlását félbe-hagyni; 's a' mi több: Rigny Adm. közbenjárása által szabadult volna ki onnan. — Mihelyt Capodistrias Éginába érkezett, mint Elölülőnek, a' volt első tette, hogy egynehány tengeri tolvajt, kiknek a' tettei megbizonyosodtak, a' hóhér' kezébe adatott. — Ez, és még több, úgy láttzik, esztelen ember' tollából foljtak: az utolsó állítás az egészet hazugságnak, de még annál is többnek mutatja; vagy pedig azt kellene hinni, hogy Capodistriás egy gyáva politicus; a' mi pedig, nem igaz.

## Külföldről

A' Rénus' egész vastagán, Antverpentől-fogva Dusseldorfig, Cólnig, a' következő Helységekben: Antwerpen, Lüttich, Verdbois, Outre-Meuse, Souverainpont, Etüve, Lavallo, St.Laurent, Löven, Iudoigne, Waterloo, Gemappe, 'sat. jóforma földrázkódás volt, febr. 23-adikán, reggeli 8 órakor. Tirlemontban, csak a' kéményekbeli kár, több 1000 ezüstforintnál.

Nagybritannia' tengeri ereje, nagyobb, mint minden Státusoké együtt. Liniahajója van 138, fegatte 146, Korvette és Brigg 214. A' continensbeli Státusoké pedig együtt: Liniahajó 116, fregatte 74, Korvette és Brigg 92. Muszkaország nem lehet addig erős tengeri Hatalom, míg a' Bosphorus és Dardanelle csak a' Töröké: mert a' Báltik-tenger, fél esztendeig, jég-